

Samlad effektbedömning

Väg 44, Ågården-Alebäcksrondellen med förbifart, VVA2666

Objektnummer: VVA2666, Ärendenummer: TRV 2024/35446
Kontaktperson: Andersson Mattias, PLvrv, 0771-921 921
Skede: Åtgärdsvalsstudie
Status: Granskad och godkänd av Trafikverket, 2024-12-06

Samlad effektbedömning

Konfidentialitetsnivå: □

Utskriftsdatum: 2025-01-29

Ärendenummer: TRV 2024/35446

Kontaktperson: Andersson Mattias, PLvrv

Trafikverket, 781 89 Borlänge. Besöksadress Röda vägen 1

Kontakt: <https://etjanster.trafikverket.se/kundfragor-trafikverket>

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Tidigt planeringsskede – osäkerheter finns avseende utformning och kostnader

Innehåll

Sammanfattning

1. Effekter och indikatorer

- 1.1 Effekter
- 1.2 Kompletterande indikatorer

2. Samhällsekonomis lönsamhet

- 2.1 Samhällsekonomiska nyttor
- 2.2 Samhällsekonomiska utgifter
- 2.3 Samhällsekonomis sammanvägning
- 2.4 Samhällsekonomisk bedömning

3. Fördelningsanalys

4. Bidrag till transportpolitikens funktions-och hänsynsmål

- 4.1 Precisering av funktionsmålet
- 4.2 Precisering av hänsynsmålet
- 4.3 Kommentarer till målanalysen inklusive målkonflikter och målsynergier

Fördjupat underlag

- Fördjupad beskrivning
- Kalkylförutsättningar
- Känslighetsanalyser och andra fördjupade analyser

Bilagor och referenser

Samlad effektbedömning (SEB) – struktur och nyckelbegrepp

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. I en SEB analyseras hur en åtgärd bidrar till detta mål. Först identifieras åtgärdens förväntade effekter och sedan analyseras dessa i en (1) samhällsekonomisk nyttokostnadsanalys; (2) en fördelningsanalys och (3) en analys av hur åtgärden bidrar till transportpolitikens funktions- och hänsynsmål.

Effektberäkningar och effektbedömningar görs genom att jämföra ett "utredningsalternativ" i vilket åtgärden genomförs med ett "jämförelsealternativ" i vilket åtgärden inte genomförs. För att rättvisande kunna jämföra två åtgärder som analyseras i olika SEB:ar, måste likvärdiga jämförelsealternativ användas i de båda SEB:arna. För att åstadkomma denna jämförbarhet, har Trafikverket riktlinjer om att SEB:ar ska utgå ifrån aktuell basprognos och kalkylförutsättningar i ASEK-rapporten.

För att bedöma en åtgärds samhällsekonomiska lönsamhet beräknas en indikator som kallas för nettonuvärde (NNV):

$$\text{NNV} = \text{Samhällsekonomisk nytta} - \text{Utgifter}$$

där, $\text{Utgifter} = \text{Investeringskostnad} + \text{Kostnad för drift och underhåll}$

För att på ett bra sätt kunna rangordna olika åtgärder beräknas nettonuvärdeskvoten (NNK), som visar samhällsekonomisk lönsamhet per satsad skattekrona:

$$\text{NNK} = \text{NNV} / \text{Utgifter}$$

Lönsamhetsbedömningen av en åtgärd tar hänsyn till både beräknade och ej beräknade effekter. Vissa effekter är svåra att kvantifiera eller värdera i monetära termer och beskrivs därför enbart i ord och bedöms kvalitativt på skalan förbättring, försumbar eller försämring. Lönsamhetsbedömningen tar även hänsyn till graden av osäkerheter i en SEB. Dessa studeras med hjälp av känslighetsanalyser som undersöker om den sammanvägda bedömningen påverkas om vissa kalkylförutsättningar ändras. I enskilda fall, om åtgärden utgör en deletapp av en större åtgärd, görs en systemanalys.

En åtgärd kan sammantaget bedömas:

- * Robust lönsam
- * Robust olönsam
- * Lönsam
- * Olönsam
- * Nära noll ($-0,1 < \text{NNK} < 0,1$)
- * Svårbedömd (relativt stora och osäkra "ej beräknade effekter" bedöms kunna ändra lönsamhetsbedömningen)

För att belysa en åtgärds kostnadseffektivitet i flera dimensioner, beräknas nyttoutgiftskvoter (NUK), som visar samhällsekonomisk nytta per satsad skattekrona uppdelat på enskilda nyttoposter:

$$\text{NUK} = (\text{Samhällsekonomisk nytta}) / \text{Utgifter}$$

NUK för de olika nyttoposterna kan summeras till en total nytta per satsad krona, vilket inte är möjligt med måttet NNK. NUK skiljer sig också genom att gränsen för lönsam eller olönsam går vid 1 istället för 0, dvs $\text{NUK} = \text{NNK} + 1$.

De samhällsekonomiska indikatorerna och lönsamhetsbedömningen tar inte hänsyn till hur positiva och negativa nyttor fördelar sig på olika grupper i samhället. Samhällsekonomiska nyttokostnadsanalysen kompletteras därför med en fördelningsanalys.

Målanalysen baseras på samma effekter som den samhällsekonomiska nyttokostnadsanalysen men analyserar dessa i relation till preciseringar av funktions- respektive hänsynsmålet.

En fullständig redogörelse för samhällsekonomiska beräkningskonventioner finns i ASEK 8.0. Läs även mer i avsnitt "Trafikprognoser: Förklarat på ett enkelt sätt" samt "Samhällsekonomi: förklarat på ett enklare sätt" [Trafikverkets hemsida](#).

Sammanfattning

Geografi

Åtgärden ligger i Västra Götaland län och berör Lidköping kommun.

Nuläge och brister

Väg 44 förbi Lidköping är periodvis hårt belastad, framförallt sträckan mellan Ågårds- och Skararondellen, inklusive delen över Ågårdsbron. En ytterligare förvärring av situationen förväntas ske med ökad genomfartstrafik och utökad handel- och verksamhetsetablering. Framkomlighetsbristerna ökar dessutom risken för negativ trafiksäkerhetspåverkan. Även sträckan mellan Ågårdsrondellen och Ågården söder om Lidköping är idag tvåfältsväg med 80 km/tim och bristande framkomlighet och trafiksäkerhet.

Beskrivning av åtgärden

Den nya förbifarten är cirka 6,3 kilometer med vägbredd 13 meter. Vägtypen är 2+1-väg och mötesseparerad. Sträckningen dimensioneras för 100 km/h. Viltstängsel föreslås längs hela sträckan. På båda sidor om ny bro över Lidan föreslås en separerad gång- och cykelbana. I anslutning till bostadsbebyggelsen i Majåker föreslås ett bullerplank på en sida av den nya sträckningen. En faunapassage föreslås. På befintlig väg genom Lidköping sänks hastigheten från 100 till 80 km/h och från 80 till 60 km/h.

Syfte och viktigaste förväntade effekter

Syftet med åtgärden är att förbättra framkomlighet längs väg 44 förbi Lidköping, samt att möjliggöra en önskad kommunal stadsutveckling.

Investeringskostnad

Kostnaden är 775 mnkr i prisnivå 2023-06.

Analysresultat

Samhällsekonomisk effektivitet

Nettonuvärde	672 mnkr
Nettonuvärdeskvot (NNK)	0,98
Ej beräknade effekter	Försämring
Slutligt bedömd lönsamhet	Robust lönsam

Fördelningsanalys

Dagliga person- och godstransporter på väg är den trafikantgrupp som gynnas mest. Lidköpings kommun gynnas av åtgärden genom minskad genomfartstrafik. Framkomligheten till E6/E20/E45 förbättras vilket leder till bättre tillgänglighet inom och mellan regioner.

Funktionsmål och hänsynsmål

Åtgärden har en positiv påverkan på trafiksäkerhet och framkomlighet, men påverkar landskap, natur och eventuellt kulturmiljöer negativt.

Effekter relaterade till funktionsmålet påverkar måluppfyllelsen positivt. Effekter relaterade till hänsynsmålet påverkar måluppfyllelsen positivt. NUK indikerar att det finns synergier mellan funktionsmålet och hänsynsmålet. Osäker slutsats: Hänsynsmålets nyttoutgiftskvot är överskattad med avseende på effekter som inte kan beräknas.

Planeringsläge

SEB upprättas som underlag inför åtgärdsplanering 2026 – 2037. Åtgärden utreds inom åtgärdsvalsstudie "Väg 44, kvarvarande sträcka förbifart Lidköping och sträckan Grästorp-Lidköping", se referenser. Alternativ åtgärd som utreds kopplat till Lidköpingsdelen av väg 44 är kapacitets- och trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder längs genomfarten (väg 44 genom Lidköping). Det finns en tidigare publicerad och godkänd SEB som togs fram i samband åtgärdsvalsstudien, se referenser.

1 Effekter och indikatorer

1.1 Effekter

Personresor

Effekt	Beskrivning	Effekt 2045	Nuvärde (mnkr) /Bedömning
Reskostnad personbil	Trafikarbete minskar på grund av kortare sträcka och därmed minskar också reskostnaden.	-2,0 mnkr/år	47
Restid personbil	Minskad restid på grund av högre hastigheter samt kortare sträcka.	-68 kftim/år	941
Restidsosäkerhet och förseningar	Åtgärden minskar risken för köer och fördröjningar under de mest belastade tidsperioderna. Detta ger minskad restidsosäkerhet.		Förbättring

Godstransporter

Effekt	Beskrivning	Effekt 2045	Nuvärde (mnkr) /Bedömning
Förseningar	Åtgärden minskar risken för köer och fördröjningar under de mest belastade tidsperioderna. Detta ger minskad restidsosäkerhet.		Förbättring
Godstidskostnad väg	Minskad restid på grund av högre hastigheter samt kortare sträcka.	-0,12 mnkr/år	4,7
Reskostnad lastbil	Trafikarbete minskar på grund av kortare sträcka och därmed minskar också reskostnaden.	-1,6 mnkr/år	39

Effekt	Beskrivning	Effekt 2045	Nuvärde (mnkr) /Bedömning
Restid lastbil	Minskad restid på grund av högre hastigheter samt kortare sträcka	-5,8 kftim/år	82

Persontransportföretag

Trafiksäkerhet

Effekt	Beskrivning	Effekt 2045	Nuvärde (mnkr)/ Bedömning
Allvarligt skadade exkl MAS (LAS)	Förbättrad trafiksäkerhet i och med mittseparering och viltstängsel.	-0,34 LAS/år	
Döda	Förbättrad trafiksäkerhet i och med mittseparering och viltstängsel.	-0,05 D/år	
Egendomskador	Fler korsningar med cirkulationsplats samt mitträcke längs sträckan kan orsaka fler egendomsskador.	0,22 EO/år	
Ej allvarligt skadade	Förbättrad trafiksäkerhet i och med mittseparering och viltstängsel.	-1,5 ES/år	
Mycket allvarligt skadade	Förbättrad trafiksäkerhet i och med mittseparering och viltstängsel.	-0,09 MAS/år	
Trafiksäkerhet totalt (beräknat)	Förbättrad trafiksäkerhet i och med mittseparering och viltstängsel.		315

Hälsa

Effekt	Beskrivning	Effekt 2045	Nuvärde (mnkr)/ Bedömning
Avgaspartiklar	Högre hastigheter ger något ökade utsläpp samtidigt som genomgående trafik flyttas från tätorten samt får kortare resväg.	0 ton/år	0,20
Buller	Bullereffekter av trafikomfördelning till ny sträckning (område Majåker).		50
Kväveoxider	Högre hastigheter ger något ökade utsläpp samtidigt som trafikarbetet minskar vilket också ger minskade utsläpp. Genomfartstrafiken flyttas också från tätorten.	0,02 ton/år	0,30
Slitagepartiklar	Högre hastigheter ger något ökade utsläpp samtidigt som trafikarbetet minskar vilket också ger minskade utsläpp. Genomfartstrafiken flyttas också från tätorten.	0,31 ton/år	14
Övrig effekt	Förutsättningarna för fysisk aktivitet i Lidköping bedöms kunna öka när nuvarande genomfart får minskad trafik och vägmiljöns karaktär förändras. Det är i nuläget osäkert hur befintliga genomfarten kommer att omvandlas, men de antas gå i linje med Lidköpings stadsutveckling, vilket bedöms gynna gående och cyklister.		Försumbart

Natur- och kulturmiljö

Effekt	Beskrivning	Effekt 2045	Nuvärde (mnkr)/ Bedömning
Forn- och kulturlämningar	I området som den nya vägen kommer att passera finns det fornlämningar, varav vissa kan påverkas negativt. Det finns även		Försämring

Tidigt planeringsskede – osäkerheter finns avseende utformning och kostnader

Effekt	Beskrivning	Effekt 2045	Nuvärde (mnkr)/ Bedömning
	värdefull kulturmiljö i området som kan påverkas av åtgärden.		
Intrång - människor	Åtgärden gör intrång i landskapet och ger en negativ påverkan på landskapsbilden. Bland annat genom passagen över Lidan.		Försämring
Växt- och djurlivseffekt	Den nya vägen kommer att utgöra en ny barriär vilket hindrar djur från att röra sig i sina naturliga habitat. Den innebär även risker i form av att grön- och vattenstråk skärs av. Den nya sträckning utgör också en ny bullerkälla som riskerar att ge ökade störningar för djurlivet.		Försämring

Klimat

Effekt	Beskrivning	Effekt 2045	Nuvärde (mnkr)/ Bedömning
Beräknat - Motorbränsle	Åtgärden medför en ökad användning av motorbränsle, vilket ökar utsläppen av koldioxid samtidigt som kortare resväg i och med ny sträckning ger minskade utsläpp. Värde av detta ingår i nuvärdena för "Personresor" och "Godstransporter".		

Övriga effekter

1.2 Kompletterande indikatorer

Förändring på grund av åtgärden

Indikator	Beräknat alt. Bedömt
Trafikarbete väg – personbil (Mfkm/prognosår)	-1,73
Trafikarbete väg – lastbil (Mfkm/prognosår)	-0,19
Energianvändning (kwh/prognosår)	Ingen uppgift
Godsflöde (tonkm/prognosår)	Ingen uppgift
Resande personbil (Mpkkm/prognosår)	Ingen uppgift
Resande kollektivtrafik (Mpkkm/prognosår)	Ingen uppgift

Klimatrelaterade effekter i det svenska trafiksystemet (tank-to-wheel)

Trafikverkets kalkyler baseras på en basprognos där klimatmålet till 2045 uppnås. Målet nås således redan i jämförelsealternativet, utan den åtgärd som här analyseras. Fram till 2045 kan dock åtgärden minska eller öka utsläppen av fossila klimatutsläpp och därigenom minska eller öka behovet av, och kostnaderna för, de klimatåtgärder som alternativt behövs för att nå klimatmålet (användning av biobränsle). Efter 2045 kan åtgärden bara bidra till att direkt påverka användningen av biobränsle eftersom de fossila bränslena då antas vara bortreglerade. För att beräkna åtgärdens klimatpolitiska nytta baseras den totala koldioxidvärderingen på förändringen av både fossila och biogena utsläpp (för mer information se kapitel 14 i ASEK-rapporten).

Förändring av fossila och biogena CO2-ekvivalenter

Indikator	Beräknat alt. Bedömt
Startår (kton)	Ingen uppgift
Prognosår (kton)	-0,04
Ackumulerat under kalkylperioden (kton)*	-1,95

Totalt samhällsekonomiskt värde av åtgärdens klimatrelaterade effekter (mnkr)	3,51

* På grund av förväntad klimatpolitik är andelen fossila utsläpp för landbaserade transporter 0 % i prognosår 1 (2045) och 60-65 % av de ackumulerade utsläppen fram till 2065, då alla landbaserade transporter antas vara elektrifierade. För luft- och sjöfart förväntas andelen fossila utsläpp vara ca 25 % i prognosår 1 (2045) och ca 30-40 % av de ackumulerade utsläppen fram till 2065.

Klimatutsläpp– byggande och drift av infrastruktur (LCA-global)

Utredningsalternativ:

	Koldioxidutsläpp ton CO2-ekvivalenter	Energianvändning GWh
Byggskede totalt	11539	59
Reinvestering per år	145	1,5
Drift och underhåll per år	44	0,51

Resultatet från klimatkalkylen kan inte adderas till den samhällsekonomiska nyttokostnadsanalysen. Detta beror på att klimatkalkylen är baserad på livscykelanalys med globala systemgränser. Det innebär att klimatkalkylen presenterar utsläpp bokföringsmässigt utan hänsyn till att de medel som tilldelas den aktuella åtgärden i ett jämförelsealternativ istället hade använts till något annat som sannolikt också orsakar utsläpp.

Dessutom används i beräkningarna utsläppskoefficienter som speglar nuläget, vilket innebär att ingen hänsyn tas till att framtida produktion förväntas ge mindre klimatpåverkan.

I den samhällsekonomiska nyttokostnadsanalysen fångas dock en viss värdering av bygg- och driftskedets utsläpp i åtgärdens utgifter, i den mån dessa utsläpp är prissatta via klimatpolitiska styrmedel. Metodutveckling pågår för att bättre koppla klimatkalkyler till samhällsekonomiska nyttokostnadsanalyser.

Övriga indikatorer

-

2 Samhällsekonomisk lönsamhet

2.1 Samhällsekonomiska nyttor

Personresor (effekter relaterade till funktionsmålet)	Nuvärde	NUK*
Minskad restid på grund av högre hastigheter samt kortare sträcka. Trafikarbetet minskar och därmed minskar också reskostnaden.	988 mnkr	> 1,44
Åtgärden minskar risken för köer och fördröjningar under de mest belastade tidsperioderna. Detta ger minskad restidsosäkerhet.	>	

Godstransporter (effekter relaterade till funktionsmålet)	Nuvärde	NUK*
Minskad restid på grund av högre hastigheter samt kortare sträcka. Trafikarbetet minskar och därmed minskar också reskostnaden.	125 mnkr	> 0,18
Åtgärden minskar risken för köer och fördröjningar under de mest belastade tidsperioderna. Detta ger minskad restidsosäkerhet.	>	

Persontransportföretag (effekter relaterade till funktionsmålet)	Nuvärde	NUK*
	mnkr	0

Trafiksäkerhet (effekter relaterade till hänsynsmålet)	Nuvärde	NUK*
Förbättrad trafiksäkerhet i och med mittseparering och viltstängsel. Fler korsningar med cirkulationsplats samt mitträcke längs sträckan kan orsaka fler egendomsskador.	315 mnkr	0,46

Hälsa, Natur- och Kulturmiljö samt Klimat (effekter relaterade till hänsynsmålet)	Nuvärde	NUK*
Hälsa: Högre hastigheter ger något ökade utsläpp samtidigt som trafikarbetet minskar.	64 mnkr	0,09
Hälsa: Förutsättningarna för fysisk aktivitet i Lidköping bedöms kunna öka när nuvarande genomfart får minskad trafik och vägmiljöns karaktär förändras. Det är i nuläget osäkert hur befintliga genomfarten kommer att omvandlas, men de antas gå i linje med Lidköpings stadsutveckling, vilket bedöms gynna gående och cyklister.	≈ 0	
Natur- och Kulturmiljö: Ny vägsträckning utgör en ny bullerkälla som riskerar att ge ökade störningar för djurlivet. Den nya sträckningen kommer också utgöra en ny barriär vilket hindrar djur från att röra sig i sina naturliga habitat. Den innebär även risker i form av att grön- och vattenstråk skärs av. Åtgärden gör intrång i landskapet och ger en negativ påverkan på landskapsbilden. Bland annat genom passagen över Lidan. I området som den nya vägen kommer att passera finns det fornlämningar, varav vissa kan påverkas negativt. Det finns även värdefull kulturmiljö i området som kan påverkas av åtgärden.	<	0
Klimat (höghöjdseffekter):	mnkr	
Klimat (övrigt): Värdet av förändrade koldioxidutsläpp ingår i nuvärdena och bedömningarna för "Personresor", "Godstransporter" och "Persontransportföretag".		

Tidigt planeringsskede – osäkerheter finns avseende utformning och kostnader

Övriga effekter	Nuvärde
	mnkr
Skatte- och avgiftsintäkter	Nuvärde
	mnkr
Skattefinansieringskostnad	Nuvärde
Beräknat: Fiskala skatter medför ineffektivitet på arbetsmarknaden och/eller produktmarknader. Denna indirekta kostnad bedöms uppgå till 20 öre per skattekrona.	-137 mnkr
Sammanfattning	
Totalt nuvärde för nyttor under kalkylperioden	1356 mnkr
Total nyttoutgiftskvot, NUK*	2,0

*nyttor/utgifter

2.2 Samhällsekonomiska utgifter

Utgifter	Nuvärde
Omräknad investeringskostnad, nuvärdesberäknad.	664 mnkr
Reinvesteringskostnad, beräknad	0 mnkr
Reinvesteringskostnad, ej beräknad	
Drift- och underhållskostnad, beräknad	21 mnkr
Drift- och underhållskostnad, ej beräknad	≈ 0
Totala utgifter	684 mnkr

2.3 Samhällsekonomisk sammanvägning

Nettonuvärde, NNV	672 mnkr
Nettonuvärdeskvot, NNK	0,98
Sammanvägd bedömning av ej beräknade effekter	Försämring
Sammanvägd bedömning av samhällsekonomisk lönsamhet	Robust lönsam

2.4 Samhällsekonomisk bedömning

Samhällsekonomisk effektivitet

Åtgärden bedöms medföra positiva nyttor, främst i form av minskad restid samt ökad trafiksäkerhet. Då åtgärdens nyttor överstiger kostnaderna bedöms åtgärden vara samhällsekonomiskt lönsam. Samtliga resultat från känslighetsanalyserna visar på positivt resultat. De ej beräknade effekterna bedöms sammantaget vara en försämring.

Kvalitetsbedömning

Beräknade effekter inklusive resonemang om känslighetsanalyser:

Resultat av huvudanalys och känslighetsanalyserna bedöms vara rimliga. EVA bedöms fånga de största effekterna gällande trafiksäkerhet till följd av ny 2+1-väg samt restidseffekter till följd av kortare sträcka och högre hastighet. Viss osäkerhet kring trafikomfördelningen.

Ej beräknade effekter:

Åtgärden ger minskad restidsosäkerhet för fordonstrafiken, men innebär samtidigt ett betydande intrång och störningar i landskapet och för växt- och djurlivet.

Beroenden till andra infrastruktursatsningar:

Inga kända beroenden till andra infrastrukturprojekt.

3 Fördelningsanalys

Dagliga person- och godstransporter på väg är den trafikantgrupp som gynnas mest. Lidköpings kommun gynnas av åtgärden genom minskad genomfartstrafik. Framkomligheten till E6/E20/E45 förbättras vilket leder till bättre tillgänglighet inom och mellan regioner.

Generella fördelningsaspekter beskrivs i dokumentet Generella fördelningseffekter av åtgärder i transportsystemet på www.trafikverket.se

4 Bidrag till transportpolitikens funktions- och hänsynsmål

4.1 Preciseringar av funktionsmålet

Medborgarnas tillgänglighet

Förutsättningar för att välja kollektivtrafik, gång och cykel

Åtgärden leder till förbättrad framkomlighet för fordonstrafiken genom minskad restidsosäkerhet och högre hastigheter. Åtgärden kan även ge bättre förutsättningar för kollektivtrafik lokalt i Lidköping. Det finns dock en risk att bättre framkomlighet med bil kan minska andelen kollektivtrafikresenärer. Förutsättningarna för gående och cyklister kan gynnas av åtgärden genom att karaktären på befintlig genomfartsväg ändras.

Näringslivets tillgänglighet

Stärkt internationell konkurrenskraft

Åtgärden ger mindre restidsosäkerhet och minskad risk för störningar vilket ökar tillförlitligheten. Framkomligheten till E6/E20/E45 förbättras vilket leder till bättre tillgänglighet inom och mellan regioner.

Funktionshindrades tillgänglighet

Åtgärden i sig påverkar inte funktionshindrades tillgänglighet, men den kan ge bättre förutsättningar att utveckla möjligheterna.

Barns möjligheter att själva på ett säkert sätt använda transportsystemet och vistas i trafikmiljöer

Åtgärden i sig påverkar inte barns möjligheter att vistas i trafikmiljöer, men den kan ge bättre förutsättningar att utveckla möjligheterna.

Arbetsformerna, genomförandet och resultaten av transportpolitiken medverkar till ett jämställt samhälle

Läs om trafikverkets jämställdhetsarbete på www.trafikverket.se samt läs om fördelningseffekter på www.trafikverket.se/seb

4.2 Preciseringar av hänsynsmålet

Antalet omkomna till följd av trafikolyckor inom vägtrafiken, sjöfarten respektive luftfarten ska halveras till år 2030. Antalet omkomna inom bantrafiken ska halveras till år 2030. Antalet allvarligt skadade inom respektive trafikslag ska till år 2030 minska med minst 25 procent.

Bättre vägstandard och framkomlighet ökar trafiksäkerheten.

Utsläppen från den svenska transportsektorn ska minska med minst 70 procent år 2030 jämfört med 2010. År 2045 ska samhället vara klimatneutralt.

Byggprocessen samt drift och underhåll leder till ökad energianvändning. Den nya sträckningen av väg 44 med höjd hastighetsgräns ger ökad energianvändning samtidigt som befintliga väg 44 får sänkt hastighetsgräns i kombination med att köer och fördröjningar minskar.

Transportsektorn bidrar till att det övergripande generationsmålet för miljö och övriga miljö kvalitetsmål nås samt till ökad hälsa. Prioritet ges till de miljöpolitiska mål där transportsystemets utveckling är av stor betydelse för möjligheterna att nå uppsatta mål.

Luftkvalitet

Trafik flyttas från tätort till landsbygd, samtidigt som trafikarbetet minskar på grund av kortare sträcka. Utsläppen minskar.

Buller och vibrationer

Den nya sträckningen med tillhörande trafik skapar nya bullerstörningar, men gör samtidigt att antalet bullerutsatta personer minskar.

Landskap

Den nya sträckningen gör intrång i landskapet och påverkar den visuella karaktären. Den skapar också en barriär för djurlivet och påverkar befintliga livsmiljöer negativt. Även kulturlämningar kan påverkas negativt av den nya vägen.

Vatten

Underlag saknas

Material och kemiska produkter

Kunskap saknas

Förorenade områden och masshantering

Kunskap saknas

4.3 Kommentarer till målanalysen inklusive målkonflikter och målsynergier

Åtgärden har en positiv påverkan på trafiksäkerhet och framkomlighet, men påverkar landskap, natur och eventuellt kulturmiljöer negativt.

Effekter relaterade till funktionsmålet påverkar måluppfyllelsen positivt. Effekter relaterade till hänsynsmålet påverkar måluppfyllelsen positivt. NUK indikerar att det finns synergier mellan funktionsmålet och hänsynsmålet. Osäker slutsats: Hänsynsmålets nyttoutgiftskvot är överskattad med avseende på effekter som inte kan beräknas.

Mål	NUK
Nyttoutgiftskvot för effekter relaterade till funktionsmålet (NUKfm)	1,62687
Nyttoutgiftskvot för effekter relaterade till hänsynsmålet (NUKhm)	<0,55483
Nyttoutgiftskvot för klimatrelaterade effekter (NUKklimat)	0,00513

Objektnummer: VVA2666, Ärendenummer: TRV 2024/35446

Kontaktperson: Andersson Mattias, PLvrv, 0771-921 921

Skede: Åtgärdsvalsstudie

Status: Granskad och godkänd av Trafikverket, 2024-12-06

Samlad effektbedömning

Fördjupat underlag

Fördjupad beskrivning

Beskrivning av åtgärden

Åtgärdsnamn	Väg 44, Ågården-Alebäcksrondellen med förbifart
Objekt-id	VVA2666
Ärendenummer	TRV 2024/35446
Län	Västra Götaland
Kommun	Lidköping
Trafikverksregion	Västra regionen
Trafikslag	Väg
Skede	Åtgärdsvalsstudie
Typ av planläggning	Ej aktuellt i angivet skede

Nuläge och brister

Väg 44 förbi Lidköping är periodvis hårt belastad, framförallt sträckan mellan Ågårds- och Skararondellen, inklusive delen över Ågårdsbron. En ytterligare förvärring av situationen förväntas ske med ökad genomfartstrafik och utökad handel- och verksamhetsetablering. Framkomlighetsbristerna ökar dessutom risken för negativ trafiksäkerhetspåverkan. Även sträckan mellan Ågårdsrondellen och Ågården söder om Lidköping är idag tvåfältsväg med 80 km/tim och bristande framkomlighet och trafiksäkerhet.

Trafikslagsspecifik information – nuläge och brister

Väglängd	7,3 kilometer
Vägstandard	Vanlig väg och flerfältsväg 2+2, vägbredd 7,7 -16 meter, 60-100 km/tim
Vägtrafik	ÅDT 6441 - 19755 f/d, 2019, lastbilsandel 7-14 %

Beskrivning av åtgärden

Den nya förbifarten är cirka 6,3 kilometer med vägbredd 13 meter. Vägtypen är 2+1-väg och mötesseparerad. Sträckningen dimensioneras för 100 km/h. Viltstängsel föreslås längs hela sträckan. På båda sidor om ny bro över Lidan föreslås en separerad gång- och cykelbana. I anslutning till bostadsbebyggelsen i Majåker föreslås ett bullerplank på en sida av den nya sträckningen. En faunapassage föreslås. På befintlig väg genom Lidköping sänks hastigheten från 100 till 80 km/h och från 80 till 60 km/h.

I åtgärden ingår även att dagens väg 44 genom Lidköping överlämnas i kommunal regi och får en något förändrad standard.

Trafikslagsspecifik information – förslag till åtgärd

Gångvägslängd	0,6 kilometer (0,3 kilometer på respektive sida av bron över Lidan)
Gångvägsstandard	Gång- och cykelväg, 3 meter bred, utan belysning
Gångtrafik	Okänt
Cykelvägslängd	0,6 kilometer (0,3 kilometer på respektive sida av bron över Lidan)
Cykelvägsstandard	Gång- och cykelväg, 3 meter bred, utan belysning
Cykeltrafik	Okänt
Väglängd	6,3 km väg i ny sträckning
Vägstandard	Mötesfriväg landsväg 2+1 (20-40%), vägbredd 8-13 meter bred, 80-100 km/h
Vägtrafik	ÅDT 6441 - 19755 f/d, 2019, lastbilsandel 7-14 %

Syfte och viktigaste effekt

Syftet med åtgärden är att förbättra framkomlighet längs väg 44 förbi Lidköping, samt att möjliggöra en önskad kommunal stadsutveckling.

Kostnader

Investeringskostnads kalkyl

Senaste rev datum	Prisnivå	Beräkningsmetod	Total-kostnad (mnkr)	Standard-avvikelse (mnkr)	Omräknad total-kostnad prisnivå 2023 (mnkr)	Standard-avvikelse prisnivå 2023 (mnkr)
2024-10-07	2023-6	GKI (endast ÅVS/Funktionsutredning)	775	233	775	233

Investeringskostnad i samhällsekonomisk kalkyl

Prisnivå	Antal byggår	Totalkostnad (mnkr)
2019	3	664

Drift- och underhållskostnad i samhällsekonomisk kalkyl

Effekt	Beskrivning	Nuvärde (mnkr)/Bedömning
Drift och underhåll	Ny gång- och cykelväg vid passage över Lidan ger ökade kostnader för drift- och underhåll.	Försumbart
Underhållskostnad väg	Ny infrastruktur ger ökade kostnader för drift- och underhåll.	-21

Reinvestering i samhällsekonomisk kalkyl

Tidigt planeringsskede – osäkerheter finns avseende utformning och kostnader

Planeringsläge

SEB upprättas som underlag inför åtgärdsplanering 2026 – 2037. Åtgärden utreds inom åtgärdsvalsstudie "Väg 44, kvarvarande sträcka förbifart Lidköping och sträckan Grästorp-Lidköping", se referenser. Alternativ åtgärd som utreds kopplat till Lidköpingsdelen av väg 44 är kapacitets- och trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder längs genomfarten (väg 44 genom Lidköping). Det finns en tidigare publicerad och godkänd SEB som togs fram i samband åtgärdsvalsstudien, se referenser.

Kalkylförutsättningar

Prognos persontrafik - huvudanalys	Basprognos 2024-01
Avvikelse från prognos persontrafik	Nej
Prognos godstrafik - huvudanalys	Basprognos 2024-01
Avvikelse från prognos godstrafik	Nej
ASEK-version	ASEK 8.0
Avvikelse från ASEK	Nej
Prisnivå för kalkylvärden	2019
Kalkylränta (%)	3,5
Prognosår 1	2045
Diskonteringsår	2028
Trafikstartår	2031
Byggtid, antal år (projektspecifikt)	3
Kalkylperiod	60
Kalkylverktyg – samhällsekonomi	Eva 2024:1
Datum för samhällsekonomisk kalkyl	2024-11-07

Namn	Tillväxttal
Trafikutvecklingstal Lastbil period basår-prognosår2, faktor	1,6
Trafikutvecklingstal Lastbil period basår-prognosår1, faktor	1,4
Trafikutvecklingstal Personbil period basår-prognosår2, faktor	1,4
Trafikutvecklingstal Personbil period basår-prognosår1, faktor	1,2

Kommentar:

Läs mer om samhällsekonomi och trafikprognoser i följande dokument på [Trafikverkets hemsida](#):
Samhällsekonomisk analys - förklarat på ett enklare sätt
Trafikprognoser - förklarat på ett enklare sätt

Känslighetsanalyser och andra fördjupade analyser

Huvudanalys

Omräknad investeringskostnad	Övriga utgifter	Summa Nyttor	Nettonuvärde	NNK
664 mnkr	21 mnkr	1356 mnkr	672 mnkr	0,98

Obligatoriska känslighetsanalyser

Analys	Omräknad investeringskostnad (mnkr)	Övriga utgifter (mnkr)	Summa nyttor (mnkr)	Nettonuvärde (mnkr)	NNK
Högre investeringskostnad	929	21	1303	353	0,37
Högre transportflöden i prognosår 1, +20 %	664	21	2140	1455	2,13
Lägre transportflöden i prognosår 1, -20 %	664	19	1090	407	0,60
Enhetligt åktidvärde på privata resor, 95 kr/timme	664	21	1231	547	0,80
Högre värdering av trafiksäkerhet, 25 %	664	21	1435	751	1,10
Lägre värdering av trafiksäkerhet, -25 %	664	21	1277	593	0,87
Högre värdering av klimatrelaterade effekter, +40 %	664	21	1357	673	0,98
Högre värdering av luftföroreningar, +50 %	664	21	1363	679	0,99
Lägre värdering av luftföroreningar, -50 %	664	21	1349	664	0,97

Kommentar:

Känslighetsanalys baserat på trafiksystem som åtgärden ingår i

Analys	Nettonuvärde	NNK
Trafiksystem som åtgärden ingår i		
Känslighetsanalys för åtgärdens effekter som del i trafiksystemet		

Kommentar: Inga kända beroenden till andra infrastrukturprojekt.

Åtgärdsspecifika känslighetsanalyser

Fördjupad konsekvensanalys

Referenser

Referenser	Namn/beskrivning
1a	Kostnadskalkyl
1b	Investeringskostnad omräkning bca
2	Klimatkalkyl
3a	SEK-importkälla
3b	ArbetsPM EVA
3c	BEVA
3d	J-son fil

4	Åtgärdsvalsstudie. Väg 44, kvarvarande sträcka förbifart Lidköping och sträckan Grästorp-Lidköping. TRV 2022/73686. Dokumentdatum: 2024-06-03.
5	Tidigare publicerad och godkänd SEB Systemid: 39031fef-ea34-4822-9471-4500684e3191

SEB Id: 68bc89df-6528-4ffa-82ae-720bea9a2578

Objektnummer: VVA2666, Ärendenummer: TRV 2024/35446
Kontaktperson: Andersson Mattias, PLvrv, 0771-921 921
Skede: Åtgärdsvalsstudie
Status: Granskad och godkänd av Trafikverket, 2024-12-06

Samlad effektbedömning

Utskriftsdatum: 2025-01-29
Ärendenummer: TRV 2024/35446
Kontaktperson: Andersson Mattias, PLvrv
Trafikverket, 781 89 Borlänge. Besöksadress Röda vägen 1
Kontakt: <https://etjanster.trafikverket.se/kundfragor-trafikverket>
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Tidigt planeringsskede – osäkerheter finns avseende utformning och kostnader